

VOOR 10% EN BETERE WAAR ... „Utrecht” ging ter stembus

„Voor 10% en betere waar, kiest de Baar!”, „Voor meer poen, stemt Langendoen!”, Met dit soort leuzen en slagzinnen werd op Dinsdagmorgen de verkiezingscampagne O.R. te Utrecht ingezet. Op deuren, raankozijnen en publiciteitsborden trof men deze affiches aan. Om half 3 ging de deur van de canine open en kon men zijn stem uithangen.

Tijdens het stemmen „hing” er een officiële sfeer. Eerst dachten wij, dat er een Tweede Kamer verkiezing was, toen wij een reeks journalisten en persfotografen te werk zagen.

Tegen half 5 kon de stembus verzegeld worden. Een pluin mag worden gegeven aan de heren van de Kiescommissie voor de voortreffelijke organisatie.

Pas laat in de avond kon het Stembureau na het tellen der stemmen de uitslagen bekend maken.

UTRECHT

Lunloners en niet-toezichthoudende weekloners:

M. de Baar, A. Bul, G. v. Ree, H. J. Slagmolen, Th. v. Meersbergen en Th. H. Foree.

Toezichthoudende weekloners:

A. de Zeeuw.

Maandloners:

H. H. Sijbrant en D. de Lang.

ENAF

Groep lunloners en niet-toezichthoudende weekloners:

H. L. J. van Welzen, B. Rhijnburger en A. Hulshof.

Groep toezichthoudende week- en maandloners:

G. G. T. de Cates en J. van Diem.

MAANWEG

Groep lunloners en niet-toezichthoudende weekloners:

H. J. Heijmans, J. Haastijk, J. Nieuwland, N. Kouwer, E. F. J. Bergamin, B. J. F. A. Minder, H. J. Oskan en M. C. van Bitterswijk.

Groep toezichthoudende weekloners:

J. Burghoorn en J. H. Verdaasdonk.

Groep maandloners klasse 1 t.m. 4:

L. F. Laurier, L. van der Plas en J. Heijmans.

Groep maandloners klasse 5 en hoger:

C. Oosthoek en M. A. Vellekoop.

Met ingang van 1 Maart jl. is het kantoor van de Bewakingsdienst verhuisd naar het kantoor in het Ontspanningsgebouw (draaitrapp). Telefoonnummers heren Ester en Van Doeland: 487.

JUBILEUM en BADHUIS

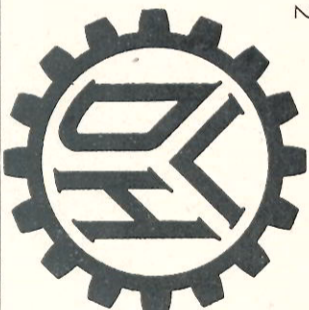
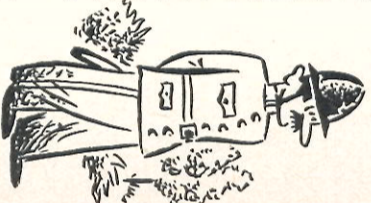
DE HEER M. ESTER, chef Bewakings- en Schoonmaakdienst en van het Ontspanningsgebouw, jubileert niet op 27 Juli a.s., maar herdenkt zijn vijftienvijftig jarig dienstverband bij Van der Heem N.V. op 21 Juli 1955.

Behalve de leiding bij het schoonmaken van onze gebouwen heeft hij ook het toezicht bij het schoonmaken van onze mensen; oftewel: hij zwaait met scepter in het Badhuis (tussen twee haakjes: h e b t U hem wel eens met een scepter zien zwaaien? 'n Mooi cadeau bij zijn jubileum!)

Als chef Badhuis deelt de heer Ester mede: de kaartverkoop voor het baden op Zaterdag gescheidt iedere Dinsdag in de lunchpauzes. Zij, die op Vrijdag kaarten kopen voor de Zaterdag daarop, kunnen baden wanneer Dinsdag-kopers niet komen opdagen dan wel wanneer minder kaarten dan het maximum zijn verkocht.

„Risicovrij” baden betekent dus: Dinsdag kopen. Anders loopt men de kans des Zaterdag door de drukte voor een gesloten deur te komen.

Wie dat overkomt, kan echter zijn badkaart des Maandags nog gebruiken.



het V.D.H.-tje

PERSONEELSORGAAN van VAN DER HEEM N.V. DEN HAAG
VERKOOPKANTOOR VAN DER HEEM N.V. en Eerste Nederlandse Autorijwielafabriek N.V.

VERKIEZINGSSTRIJD IS GESTREDEN

Installatie zeer binnenkort

HET IS NATUURLIJK NIET MOGELIJK, U van elke fabriek in bijzonderheden te vertellen, hoe alles in zijn werk is gegaan; wij zullen echter hier en daar een greep doen, om U zodoende een algemene indruk te geven.

Het viel op, dat een zeer groot percentage van ons stemgerechtigde personeel heeft gestemd, terwijl er toch geen meldingsplicht was, zoals b.v. bij verkiezingen voor de Tweede Kamer.

Nu kan men natuurlijk ook naar de stemlokaliteit komen en dan blanco stemmen, wat uiteindelijk op hetzelfde neer komt. Ook dit is echter naar verhouding weinig gebeurd.

Hoe verhoogend deze grote opkomst op zichzelf ook mag zijn, het betekende niet, dat iedereen precies wist, wie hij wilde kiezen en waarom.

Vragen als:

„Wie moet ik kiezen?”

„Maakt het veel uit of..... of..... er in komt?”

„Verandert er iets, nu er een Ondernemingsraad komt?”, die wij bij de ingang van het stembureau aan de Maanweg

VERWACHTINGEN

ONZE VERKIEZINGSSTRIJD voor de Ondernemingsraden in de fabrieken Maanweg, Laakweg en Utrecht is gereden. Zoals in geheel Nederland de dagen vóór verkiezingen zijn, zo waren zij ook bij Van der Heem N.V.: Lieve, zonder noemenswaardige interesse....

Althans: voor de oppervlaktige toeschouwer. Want wie achter de schermen kon kijken, constateerde al gauw, dat er heel wat vertiezingsspeeltes in het klein werden afgestoken; pleidooien van voor vele goede bekenden tegen medewerkers met een-akker-intuïtie.

In Utrecht, dat moet worden gezegd, heeft de strijd om de Zetels in de O.R. het vinnigst gevoeld; daar was reeds dagen tevoren een activiteit door kleine vertiezingsspeelkonsten en de alom in de fabriek opgehangen affiches met slagzinnen.

Nu is het wachten op de installatie van de Ondernemingsraden. Daarbij zal men spreken over hoop en verwachting, over vertrouwen en hechte samenwerking. Daarom zullen wij die woorden, die goede wensen voor het werk van de Ondernemingsraden, hier niet weten. Doch wachten, TOT zij gezegd zijn en dan, als steeds, U daarvan plichtgetrouw verslag doen.

REDACTIE.



..... serieus stemmen

de pauze); in Utrecht en aan de Maanweg werd 's avonds na werktijd geëld. Hoe laat men in Utrecht de einduitslag wist, is ons niet precies bekend, aan de Maanweg was dit omstreeks half tien.

Elders in dit nummer zijn per fabriek de officiële uitslagen opgenomen.

Ontspanningsavond Woensdag 9 Maart

Het Haagsech Dagblad heeft ons tegen een zeer gering bedrag de film afgestaan over de

Voetbalwereldkampioenschappen 1954, een boeiende film van twee maal drie kwartier met gedeelten uit de toen gespeelde, soms sensationeel verloopende, wedstrijden. De heer Jac. Lankhuizen (Voorzitter van de o.m. bekend uit ons VDH-orkest, zal vóór de film het 7e - weinig bekende - vioolconcert van P. Rode uitvoeren en daarna de Serenade van Tosselli spelen.

De bekende stadsgenoot en musicus Harry Holdman, werd bereid gevonden, geheel belangeloos deze vioolsoli van Lankhuizen in te leiden en toe te lichten. De heer J. Dekker (Service) begeleidt op de vleugel. Aanvang 8 uur. Kaartverkoop Dinsdag in beide lunchpauzes.



weekblad
het V.D.H.-tje

Redactie:
Maanweg 256, 's-Gravenhage, telef. 723820, toestel 430.
Verantwoordelijk voor de inhoud:
Carel Niemeier, Publiciteit Van der Heem N.V.
Gedrukt in eigen drukkerij in een oplage van 3250 exemplaren.



..... hoe „Utrecht”'s stembureau er uit zag

E.N.A.F.-verkiezingen: de heer Evers reikt de stembiljetten uit. Van r. de heren Vliegen, De Weger, Dobbe, Graaf, Van Deuren en Evers.

„ZO HADDEN WE HET ONS NIET VOORGESTELD”

De dames Pen en Janssen waren in Berlijn

Verbijsterd en verschrift en diep begaan met het lot van zoveel vrouwen, die hetzelfde werk doen als zij: zijn de dames I. Pen, maatschappelijk werker en A. Janssen, steekproefcontroleuse bij Van der Heem in Den Haag, van een kort bezoek aan het verdeelde Berlijn teruggekeerd.

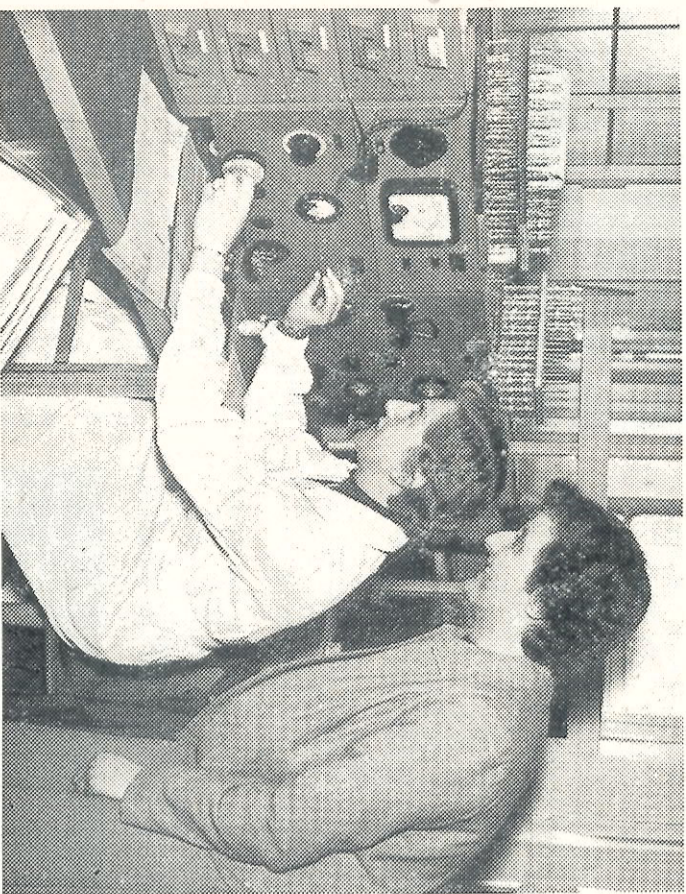
Tien dagen verbleven zij in een huis in Grünewald, het Wassenaar van de vroege Duitse hoofdstad, in de Westelijke sector, als gasten van de Duitse Evangelische Kerk. In samenwerking met

verschillende kerken in West-Europa, worden daar tiendaagse „Bijbelweken” georganiseerd, waar behalve werkende vrouwen uit het Westen, ook vrouwen en meisjes uit Oost-Duitsland komen. Dit om de mensen, die in Duitsland achter het IJzeren Gordijn leven te doen gevoelen, dat het Westen hen niet vergeet.

Duitsland permanent honger en lijdt, maar meer nog onder de geestelijke kwellingen en vernederingen!

„Er was een oudere vrouw in ons gezelschap”, aldus juffrouw Janssen, „die jaren in de kolonniën gewerkt had, maar die nu, bovengronds een taak had gekregen, die niet minder zwaar en niet minder onvrouwelijk was: het laden van kolenwagens”.

Daarnaast is er bij de vrouwen — het overgrote deel was weduwe en had kin-



Het was weer even wennen om in het gemiddelde werk terug te keren! Na haar bezoek aan Berlijn zit mej. A. Janssen (links) als van ouds achter haar controle-apparaat bij Van der Heem en wijkt mej. I. Pen (rechts) zich aan haar sociale werk.

Onvergeteljk.

Onvergeteljk zijn de voorbije dagen geweest voor de beide dames, de één afkomstig uit Leiden, de andere uit Den Haag. Zij meenden, toen zij per trein en vliegtuig vertrokken, „dat de pap nimmer zo heet gegeten wordt als ze wordt opgedend”. Maar uit de gesprekken met 18 uit de Oostduitse bedrijven afkomstige vrouwen, hebben zij de ervaring opgedaan „dat de heft haar niet was aangeged”.

Zij zijn nu eigenlijk de indrukken nog niet te boven. Ze vergeeten in geen geval de gezichten van al die vrouwen en meisjes, die *meteloos tijden* uitdrukten. Niet in de eerste plaats lijden onder materiële onstandigheden, het permanente voedseltekort en de gebrekkige klerenvoorziening, waardoor de Oostelijke zone van

sche bedrijven, waar men 20 „Ostmarken” per week uitbetaalt aan een vrouw, die vier kinderen verzorgen moet. Men leeft er nog altijd „op de bon”, maar bonnen zijn slechts inwisselbaar in sociale magazijnen, die doorgegens onvolgende goederen voorradig hebben. Dan de z.g. H.O. winkels, de staatsondernemingen, geleid, waar tegen veel hogere prijzen, zonder bon ook geleverd wordt.

„Zonder zichtbaar geweld”, vertellen de vrouwen uit de Oostelijke sector, „wordt iedereen gedwongen tot het communisme over te gaan, wil men niet van honger ontkomen”.

Dat er in Oost-Duitsland, alle terreuren spijt, toch een bloeiend kerkelijk leven is, bleek de Nederlandse dames bij een bezoek aan de Oostberijnse Marienkirche, waar zich wederom een grote schare verdrong om bisschop Dibelius tijdens diens Zondagmorgengeprok.

Mejuffrouw Pen was in het bijzonder getroffen door de nieuwe huwelijkswetgeving in Oost-Duitsland. Vóór achttienjarige leeftijd mag men er niet trouwen. Wordt er vóór die tijd een kind geboren, dan „ontfermt” de staat zich over de baby. Doch ook op oudere leeftijd kan men indirect gedwongen worden, afstand van zijn nakomelingen te doen. Bijvoorbeeld door het lekort schieten in onderlinge plichten, waarvoor tegenwoordig een nieuwe wet geldt, die mej. Pen letterlijk in haar zakboekje heft opgeschreven en wij hieruit hebben overgenomen.

Deze jidit: „Het is wettelijke regel om de kinderen op te voeden tot het materialisme en Marxisme”. Bij het huwelijk mag zowel de naam van de vrouw als die van de man als familienaam worden aangenomen. Dit om vooral de gelijkheid van ieder mens van beide seksen door te voeren.

Hoewel de bijeenkomsten in Berlijn met een bonte avond eindigden, hebben de dames Pen en Janssen de bedrukte stemming niet van zich kunnen zetten. Nee, zo erg hadden zij het nooit verwacht.

Uit een interview van Hendrik Geven en Meij. N. Meijer, van de Nieuwe Haagse Courant. Hartelijk dank voor het afdrukken van het cliché.

'n Achtergebleven idee, bescheiden, maar goed

Het gebeurt inderdaad wel, dat de vloerwrijversten door het touw, waarommede deze gebundeld zijn, denken en putten oplopen.

Door de stalen vochtig te maken — of in het ergste geval — te slijpen wordt deze beschadiging opgeheven.



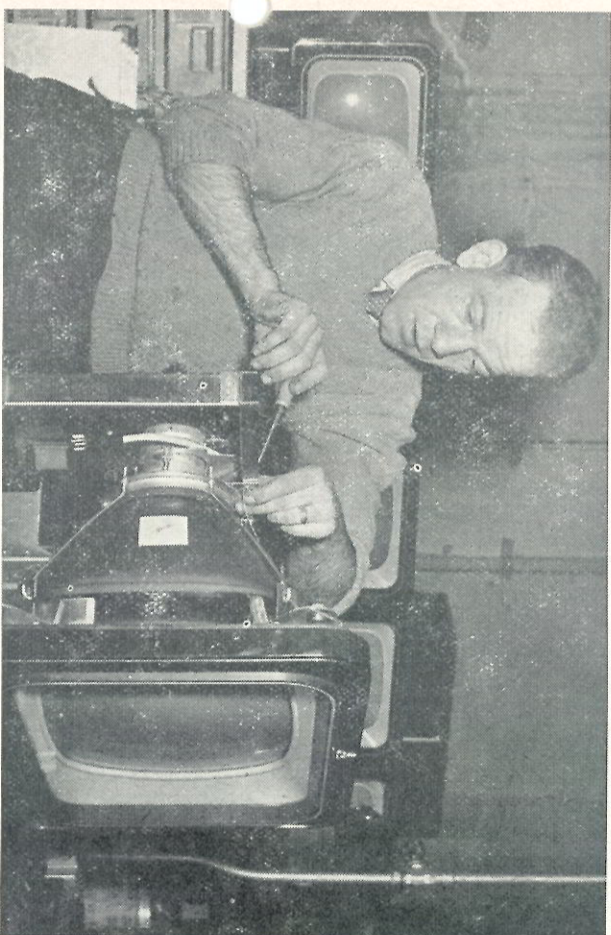
Het is echter goed de verantwoordelijkheid te zoeken om de door de heer C. van der Zwaan (Zagerij Maarweg), voorgestelde maatregelen, nl. of karton tussen touw en steel of plakband, in te voeren.

Voor dit voorstel kan een beloning van f 2,50 gegeven worden.

B. VAN ZEELAND

DE JONGSTE KOPEREN JUBILARIS

7 Maart a.s. zal het 12½ jaar geleden zijn, dat de heer B. van Zeeland bij ons in dienst trad als bandverzorger. Het moet mij al sterk verrassen als hij, met zijn 27 jaren, niet de jongste jubilaris is bij Van der Heem ooit geweest. Wij hebben hem leren kennen als een sympathieke jongen, die met zijn in diensttrekking een verantwoordelijkheidsgevoel meebreacht, dat hem het vertrouwen van de hele band schonk.



Aan de T.V.-band, waar Van Zeeland op het ogenblik werkt, hoeft niemand op hem te wachten, daar hij altijd vóór is. Wat als gevraagd heeft, dat hij steeds de hoogste premie in de wacht sleept. Langs deze weg heeft hij zich een goede positie verworven, die nog steeds in stijgende lijn is.

Vóórt is hij een goed huisvader, die de verantwoordelijkheid hiervoor in zijn werk laat weerspiegelen. Zijn vrije tijd besteedt hij veelal aan het lezen van lektuur op sociaal gebied, voorwaar een goede keuze.

Kortom, een mens gezien bij baas en chef en een goed collega, één waarvan iedereen gaarne meer op zijn afdeling zou willen hebben.

HEY.

Er is nogal onrust geweest in Costa Rica, zoals U in de couranten onlangs hebt kunnen lezen. De heer Kroon is er enige tijd geleden geweest en toen al werden zaken gedaan met het geweer op tafel..... men kan daar in die Zuid-Amerikaanse landen nooit welten!

Uit Costa Rica schreef een cliënt:

San José, Costa Rica, 6 Jan. 1955

„Hiermede bevestig ik U de ontvangst van Uw fraaie kalender voor 1955, waarvoor ik U zeer bijzonder dank zeg.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om U mijn grote tevredenheid te betonen over mijn ERRERES radio, wegens de prachtige klank, het fraaie uiterlijk en het grote golfbereik.

Al mijn hartsvoten zijn trots op dit toestel en ik bezet de ERRERES radio bij mijn collega's en vrienden dan ook ten eerste aan.

Door deze aanbestedingen heeft Uw vertegenwoordiger al verschillende verkopen tot stand gebracht.

Ik meen er goed aan te doen U eveneens mede te delen, dat Uw agent hier ter plaats een zeer geschikt persoon is, die veel verloop en die tegelijkertijd veel nieuwe vrienden maakt.

U heeft in de persoon van Don..... een uitstekende vertegenwoordiger.

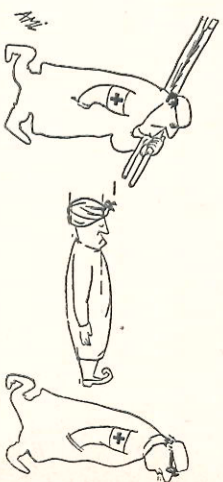
Ik zend mijn hartelijke groeten aan het gehele personeel van Uw fabriek en wens hen veel voorspoed.

U ziet, dat Van der Heem N.V. ook hier is te vinden, ondanks de zware concurrentie van andere landen, waaronder Amerika. Dat „Errer” ginds een veel gevraagd product is, mag ons met geen rechtvaardigde trots vervullen.

Examenamendaten S.P.D. dienen vóór 1.6.55 een aanmeldingsformulier aan te vragen bij de heer P. Frieleman, Van Arembergelaan 179 te Voorburg. Examenamendata:

Deel I: 4, 5, 6 October 1955;
Deel II: 18, 19, 20 October 1955.

(O.K.W., 19-2-55).



De EHEBO brengt een beunstuelse fakir weg

WRAAK IS ZOET, Utrechtse dames!

Aan Mei. W. M. Vos Ald. Publiciteit.

Hierbij ontbunt U een klein verhaaltje, dat werkelijk gebeurde is. Zoudt U dit buiten de heer Niemeier om, in „het VDH-tje” geplaatst kunnen krijgen? Misschien wilt iemand in Den Haag er twee leuke schetsen bij maken. Een waarbij de heer Niemeier de deur opent en het toilet ziet en een 2e, waarop hij hard de trap afloopt.

Bij voorbaat dank.

Mei. J. H. Hiele,
Afd. Alg. Zaken,
Utrecht.

Naar aanleiding van de te houden O.R. verkiezingen op Dinsdag 22 februari j.l., ontvingen wij hoog bezoek, nl..... de Weledale heer Niemeier, U allen bekend als de redacteur van ons VDH-tje.

Vol enthousiasme wilde genoemde heer zich naar de cantine begeven, alwaar de betreffende verkiezingen zouden worden gehouden. In zijn voortvarendheid liep hij de verkeerde trap op. Na zijn jas aan de zich daar bevindende kapstok te hebben gedeponeerd, opende hij vol verwachting de deur, doch wie beschrijft zijn schrik, toen zich daarachter — in plaats van een volledige klescommissie — een voor ons allen zeer onmisbaar gebruiksvoorwerp bevond. (Verdere uitleg overbodig).

Zo ving zijn benen hem konden dragen, liep de heer Niemeier de trap af en vloog door een andere deur de fabriek in. Vermoedelijk heeft hij toen wel de cantine gevonden.

De Dames van het Voorikantoor,
Fabriek Utrecht.

Lieve, lieve dames uit Utrecht.

Wraak is zoet! Heerlijk! Mei. Vos was er niet en ik kreeg de post. Uw gezonsgedruyende brief heb ik gelezen. Es ist nicht... het is niet eens waar. U DACT, dat ik de verkeerde deur binnen ging.

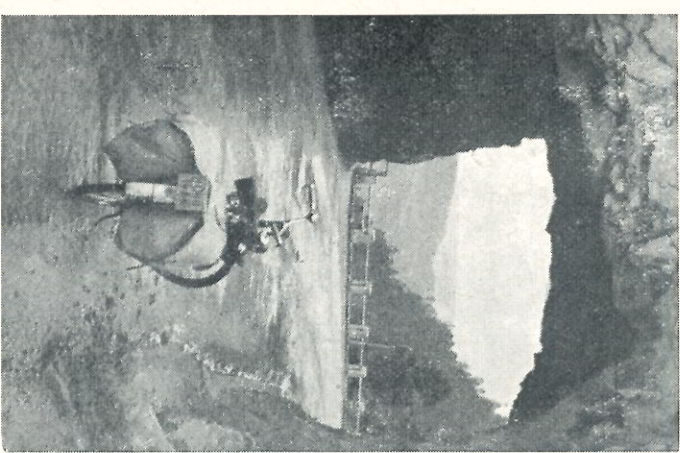
Is er een schonere wraak, dan Uw brandrieft lekker voluit af te drukken? Dat is nu mijn het recht van

DE REDACTIE.

VAN 38 TOT 120 CC. RAI TENTOONSTELLING

MET VELE ATTRACTIES

OP STANDA 137 VAN STOKVIS staan, weinig opvallend, enkele Solexen van het nieuwe 24" model. Er zullen niet veel kijkers zijn die, gelijk onze reparateur Danielse bij de nieuwe Velocette, op hun knieën de constructie en het technische raffinement gaan bewonderen. De Solex is zo bekend, en zo onveranderlijk, dat men er haast geen aandacht aan schenkt. De grote massa der kijkers schijnt van de ene stand naar de andere en verlustigt zich in de aanblik van nieuwe trapp-, brom- en motorfietsen en wadat ook nog een vaardere oogje aan de vele blinkende scooters en laat de Solex — de Solex.



SOLEX IN DE PRAKTIJK
Zowel in bergstreken als in prestatieritten heeft de Solex bewezen een goed stuk Nederlands fabrikaat te zijn.

WIJ DE POSITIE VAN DE SOLEX in het gemotoriseerde verkeer zou afleiden uit de publieke belangstelling voor dit tentoonstellingsobject, vergist zich echter deertlijk. De cijfers over 1954 wijzen uit, dat de SOLEX DE MEEST GEKOCHTE BROMFIETS IN NEDERLAND is en van de 376.000 brommers, die op 1 Augustus 1954 bij het Centraal Bureau voor de Statistiek waren geregistreerd, was de Solex bijna de topfiguur.

De evolutie, die zich in de bromfietswereld voltrekt, komt op de 38e RAI wel heel duidelijk naar voren. De splitsing in pur sang bromfietsen, de fietsen waarop men kan rijden zonder trappen, en de snelbrommers, die qua temperament en bouw steeds meer de althare kriften van ultra-lichte motorfietsen, is evident. De Solex is vrijwel de enige bromfiets, die zijn aard niet heeft verloor. Ongecompliceerd, rustig en goedkoop is hij nog steeds de bromfiets voor de massa en zo lang er in Nederland nog 5 miljoen trapfietsen rondrijden, die voor verdeling in aanmerking komen, is het werkterrein voor onze bromfiets nog onuitputtelijk.

Technisch zijn er weinig wijzigingen. De 49 cc motor, die vorig jaar geïntroduceerd werd, heeft bewezen in de praktijk voortreffelijk te voldoen en aan de

Solex, met behoud van de bewuste laag gehouden maximum snelheid van 30 km per uur, juist dat beetje fut méér te geven dat men zich in ons winterig landsoms wenste.

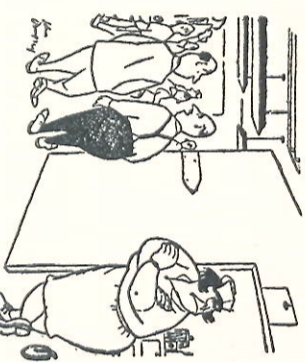
Dit jaar is de fiets echter een maatje vertkleind. De wielen werden 24" in plaats van 26" en dit hoort in dat de Solex iets lager en korter werd, nl. ongeveer 10 cm.; 10 cm is niet veel, maar het is een veel groter voordeel dan men zou vermoeden.

Zo is het totale gewicht met 1,5 kg verminderd, hetgeen trekkracht en lichtere loop bevordert.

Wij zijn er dan ook zeker van dat het Nederlandse publiek, dat overigens van een zeer grote waardering voor de Solex blijkt geeft, ook dit nieuwe zal welken te waarderen en aangezien, indien de voortrekenen niet bedriegen, 1955 wel eens een heel goed bromfietsjaar zou kunnen worden, kunnen de Draaierij Maanweg en de ENAF zich wel schrap zetten.

Er is natuurlijk ontzaglijk veel concurrentie, vooral onder de snelbrommers. De prijzen daarvoor schommelen tussen de 500 en 650 gulden. Voor dat geld koopt men een bromfiets met één of twee versnellingen, een motorfiets dat tot 2,2 pk levert in een frame dat doorgaans met telescoopvoork en soms zelfs al met zwevende achtervoork wordt geleverd. Een snelheid van 50 km p. u. kan met vrijwel elke snelbrommer worden behaald, meestal kan het nog sneller.

Uit constructief oogpunt bezien zijn die snelbrommers dikwijls heel interessant. Heinkel, bijvoorbeeld, toont een model met een uit lichtmetaal gegoten frame, „fornschön und verwindungssteif“, men vraagt zich echter wel af of dit nu de soort bromfietsen zijn die de wetgever voor ogen stonden toen deze categorie weggebruikers naar het vijf-wielpad werden verwezen.



Sinds haar komst zijn de bedrijfsongevallen belangrijk teruggelopen

Met zijn simpele rolaandrijving scheen de Solex langzamerhand alleen komen te staan. Tot veler verbazing is er nu op de RAI een motor-tweewieler verschenen die rolaandrijving heeft, nl. de Empto Earley. Dit voertuig is echter geen bromfiets, ondanks de 50 cc motor, doch een motorfiets, omdat het geen ketting en trappers heeft. Het wordt aangelopen en zal ondanks het feit, dat het qua bouw en aard dicht bij de bromfiets dan bij de motorfiets staat, de grote weg moeten — met rijbewijs, nummerbord en alle verdere motor-attributen.

In de sector der echte motorfietsen is niets revolutionair te aanschouwen. Ze zijn er van 50 tot 1200 cc met als grootste groep die der 250 cc's.

Wel veel nieuws is er bij de scooters. Er lopen er momenteel in Nederland slechts 8.000 (tegenover 125.000 motorfietsen), maar het heeft er alle schijn van, dat dit aantal de komende jaren sterk zal toenemen. Aanvankelijk was 125 cc de gewijde cilindriehoud voor de scooter. Er is nu een streven merkbaar om deze cilindriehoud te verhogen tot 200 cc toe (grotere snelheid, meer comfort) welk type men dan de reisscooter voor lang afstandsverkeer zou kunnen noemen, doch tevens zijn er scooters op de markt verschenen die kleinere cilindriehouden hebben.

Een type als de Hobby van DKW heeft een motorfiets van slechts 75 cc, een automatische versnelling en is bedoeld voor één-persoonsvervoer. Men zoekt hiernaast de kopers te trekken die gesteld zijn op meer comfort en die geen haast hebben.

De conclusie die men na een rondgang over deze zeer interessante tentoonstelling kan trekken, is dus wel, dat de opmars van de bromfiets in versterkte mate voortduurt. De scheiding tussen langzaam- en snelbrommers is evident. Voor beide typen bestaat een categorie gebruikers.

De motorfietsen vorderen numeriek, vergeleken bij de bromfiets, slechts langzaam. Er komt een geheel nieuwe categorie tweewielige weggebruikers, nl. de scooterrijders.

De klassieke scooter evolueert naar grotere cilindriehouden en er zijn enkele nieuwe — kleine — scooters aan de markt gekomen waarvan het succes nog niet vaststaat.

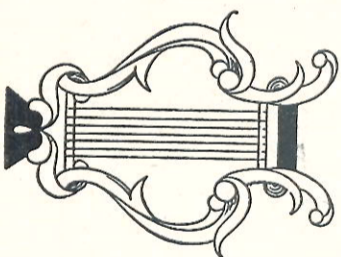
Er is dus genoeg te zien. Haast U, want morgen, Zondag 6 Maart, is de laatste dag.

C. A. M. KROON.

ELECTRONICA in de muziek

HENK BADINGS, componist en Delfts ingenieur, kreeg in de zomer van 1954 van de Nederlandse Radio-Unie de opdracht een opera te schrijven voor radio-uitvoering, welke zou moeten mededingen naar de Prix Italia. (Deze opera moest de volledige goedkeuring van alle Nederlandse omroepverenigingen kunnen wegragen).

De heer Badings besloot een opera te componeren, waarbij elke tilaste aan uitvoering op de planken werd verlaten en die gebruik zou maken van allerlei geluidseffecten die in de studio en regelkamer kunnen worden geproduceerd met als einddoel: het effect door de luisteraar.



HET RESULTAAT was de opera „Orestes“, die bekrond werd met de Prix Italia en die omhans door Hilversum werd uitgezonden. De heer Badings vertelde onlangs zelf in de aula van het Gemeentemuseum een aantal interessante bijzonderheden over de compositie en de geluidseffecten, die hij in „Orestes“ toepaste. Het zijn niet allemaal muziek-instrumenten die de muziek, die dikwijls een heel eigenaardig, aetherisch karakter draagt, voortbrengen: hij maakte gebruik van elektronische apparaten, die geluid produceren, als een vibrator, een zwaargenerator, verder van hoorns, waarvan het geluid een oetlaet lager klinkt dan waarin het werd voortgebracht, een mannenkoor dat in de concertzaal zingt, een koor dat door driedubbele montage de polytone partij van de drie in de partituur aangegeven koren zingt; kortom van alles waar kunstgrpen aan te pas komen.

Aparte effecten werden bereikt door het laten terugdraaien van de geluidsband en dan opnieuw opnemen. Bij een trommelslag hoort men bijvoorbeeld eerst de slag, dan de resonanties die langzaam wegsterft. Badings heeft bij de omgekeerde band het langzame aan- en afwelen opgenomen, doch de slag gecorpeerd, zodat onherkenbare effecten worden geproduceerd, te meer daar door bekende oorzaken bij het terugdraaien ook het timbre van het geluid anders is.

Eén van de opvallendste details van „Orestes“ is het koor van de wrakgedinmen. Als men de geluidsband te snel laat draaien, wordt het geluid steeds hoger en wordt daarbij ook vervormd, er ontstaat dan iets werkelijk demonisch. Vrouwensimmen waren hierop niet geschikt, omdat deze al spoedig te hoog en daardoor onherkenbaar zouden worden. Badings liet dus een mannenkoor langzaam en heel rustig zingen; het klonk zo ongeveer als in een ochtendwijing! Het effect na snel achteraan van de band is fascinerend: het klinkt als van wrakgedinmen.

Het libretto van „Orestes“ is gebaseerd op de Griekse mythologie, maar

C. Schrevel.

BRAND in het Ontspanningsgebouw

U zult inmiddels bemerkt hebben, dat op verschillende plaatsen in het Ontspanningsgebouw brandmelders zijn geplaatst.

Een en ander werd noodzakelijk door de vele „vriendelingen“ buiten VDH, die regelmatig in ons gebouw uitvoeringen geven.

Uiteraard zal bij brand in het Ontspanningsgebouw ook van de brandmelders gebruik mogen worden gemaakt, echter alleen wanneer men te ver van

ook het probleem van deze jongeman ziet Badings als een, dat bij uitstap van deze tijd is. De handeling, die uit twaalf episodes bestaat, verloopt zeer vlot, zodat de gehele duur minder dan een uur bedraagt.

Op bepaalde momenten werd ook het tweeklondenstelsel toegepast en gezien de aanpassingsmogelijkheid van het menselijke oor, went men daar ook spoedig aan.

Het is te hopen dat Hilversum deze opera spoedig opnieuw zal uitzenden. In ieder geval gaat ook de BBC enige opnamen maken, met een Engelse tekst dan natuurlijk.

Op 3 Maart wordt „Orestes“ in het Gemeentemuseum Stadhouderslaan, herhaald.

meJ. L. Duitz.

Bureau Burgelijke Stand wil „bij“ blijven

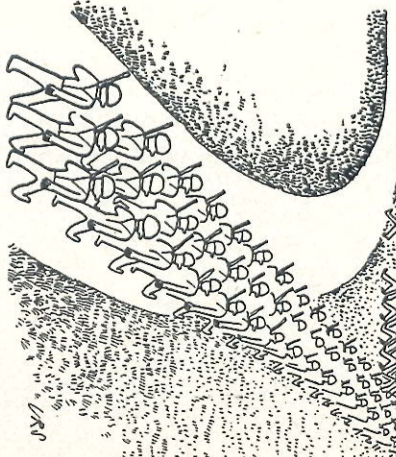
Om maar direct te voortkomen, dat men zegt: „Alweer een nieuwe afdeling“, kunnen wij U mededelen, dat deze afdeling bij ons al sinds 1942 bestaat. De afdeling Arbeid nl. heeft van ieder, die bij ons in dienst is een kaart, waarop al deze „burgelijke stand“ gegevens zijn vermeld. Nu heeft zo'n kaartstelsel alleen maar zin als het „bij“ is en daarvoor hebben we Uw aller hulp nodig.

Helias komt het wij regelmatig voor, dat men vergeet wijzigingen in deze gegevens even aan ons door te geven, terwijl het toch zo'n kleine moeite is. Belangrijker is misschien nog, dat U in een aantal gevallen, met het NIET doorgeven van wijzigingen Uzelf benadeelt.

- a. U vergeet Uw adresverandering op te geven — U wordt ziek — wij controleren op het verkeerde adres (we weten immers Uw nieuwe adres niet) — Risico: minderwerking en/of schadevergoeding.
- b. Iemand wordt Pa — vergeet dit belangrijke feit mede te delen — uit dus geen loonbelasting- en kinderbijslagpapieren in — en loopt het risico van te late uitkering of in 't geheel geen uitkering.

Zo zijn er nog tal van voorbeelden te noemen. In al deze zaken geldt zeer zeker, dat Uw belang ook de belang van VDH zijn; en er is toch niemand, die zichzelf wil benadeligen. Geef dus onmiddellijk aan Afdeling Arbeid op alle wijzigingen van gegevens inzake: Huwelijk — overlijden — geboorte — verhuizing — militaire dienst — herjaalingsoefeningen enz. enz.

Het prettige voor ons is, dat wij er zeker van zijn op Uw medewerking te mogen rekenen.



„BALINEESI“

„Er moet“, zei de heer G. van Vliet, onderdirecteur, „hier in de Postkamer van de heer De Jong een soort balie komen. Dan rent niet iedereen zomaar die domein binnen. En dan is de heer De Jong een Balinees“.

Waarvan acte.

Afdeling Bedrijfsbescherming.

In de portiersloge gaat hier top een bel rinkelen, waardoor de portier weet, dat er in het Ontspanningsgebouw brand is uitgebroken.

Tijdens werktijd wordt als normaal de fabrieksbrandweer, buiten werktijd de Haagse Brandweer gewaarschuld.

Het is duidelijk, dat met de nieuwe installatie niet mag worden gespeeld, maar wij zijn ervan overtuigd, dat de leden van ons personeel dit niet zullen doen.